

Notat

Dato: 01.03.2016
Arkivsak: 2016/2643-1
Saksbehandlar: adelan

Til: Roald Breistein

Frå: Fylkesrådmannen

Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular

Handlingsplan for Hordaland fylkeskommune

Fylkesrådmannen viser til vedtak i fylkestinget PS 90/15 Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande tiltak i vidaregåande skular:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan ”Rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular”, ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Utarbeide retningsliner eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegg risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med arbeid med elevane sitt psykososiale skolemiljø, jf. opplæringslova § 9a.
2. Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf. opplæringslova § 9a og retningsliner gitt i støttmateriell frå helsedirektoratet om rusførebyggande arbeid i skulen.
3. Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar.
4. Sikre at skulane involverer helsesøster og dei kommunale helsetenestene i rusførebyggande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste.
5. Å utarbeide retningsliner for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnare i det rusførebyggande arbeidet.

6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggande arbeid i skulen.

7. Laga ein handlingsplan innan 01.03.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

8. Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorg. i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplan.»

Fylkesrådmannen vil leggje vekt på å involvere representantar frå skulane, eksterne kompetansemiljø og elev/ungdomsorganisasjonar i arbeidet med oppfølginga av fylkestinget sitt vedtak. For å sikre god samanheng i det rusførebyggjande arbeidet blir det viktig å sjå dei ulike vedtakspunkta i samanheng. Krav til skulane sitt rusførebyggjande arbeid skal også sjåast i samanheng med krav om internkontroll og det førebyggjande arbeidet for å sikre eit helsefremjande psykososialt skulemiljø, jf. §9a i opplæringslova.

Ut frå ei samla vurdering tilråd fylkesrådmannen at det blir utarbeidd nye retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i vidaregåande skule som skal gjelde frå 01.08.16. Nye retningslinjer skal leggjast fram for Ungdommens fylkesutval i mai for uttale og for politisk handsaming i Opplærings- og helseutvalet i juni. Tabellen under gjer nærmare greie innhaldet i handlingsplanen.

Tilrådingar i forvaltningsrevisjone n	Tiltak v/ Hordaland fylkeskommune	Start/slutt	Ansvarleg	Status
På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan «Rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular», ber fylkestinget fylkesrådmannen å syte for å: 1. Utarbeide retningsliner eller rapporteringskra v for å sikre at skulane kartlegg risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med	<ul style="list-style-type: none"> - Fylkesrådmannen skal utarbeide overordna retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane som skal gjelde frå hausten 2016. Retningslinjene skal omfatte punkt 1-6 i Fylkestinget sitt vedtak. - Det skal settast ned ei referansegruppe bestående av representantar frå Opplæringsavdelinga, skuleleininga, tillitsvalde, elevorganisasjonen, Bergen kommune, og 	Mars-juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	Oppstart mars 2016

	elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf. opplæringslova § 9a.	Korus. Referansegruppa skal ha ein rådgivande funksjon i arbeidet med nye retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet. - Nye retningslinjer skal leggjast fram for Ungdommens fylkesutval i mai, OPHE i juni, og kontrollutvalet i juni.		
2.	Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf. opplæringslova § 9a og retningsliner gitt i støttemateriell fra Helsedirektoratet om rusførebyggande arbeid i skulen.	- Pålegg om utarbeiding av rusførebyggande planar går inn som tema i arbeidet med nye retningslinjer for rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular. Sjå punkt 1	Mars-juni	Fylkesdirektør opplæring Skulane er ikkje pålagt å lage planar i inneverande skuleår, men i Deloitte sin rapport frå oktober 2015 svarar 48,3 % av rektorane at dei hadde rusførebyggande handlingsplanar.
3.	Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar.	- Skulane sine handlingsplanar vil vere eit viktig verkty for å styrke det systematiske arbeidet. Slike planar må sjåast i samanheng med krav om internkontroll jf. oppl. §9a. Det er også viktig å sikre oppdatert kompetanse i utarbeiding av planane. Kjentmann er eit tiltak som går ut	Mars -juni	Fylkesdirektør opplæring Fylkesdirektør opplæring har ansvar for å etterspørje systematikk og tiltak gjennom det verksemdbaserte vurderingsarbeidet , jf. §9a. Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar.

	på å sikre at skular har personale som har gjennomgått kurs/kompetanseheving for å sikre ein mest mogleg kompetent handtering av konkrete situasjoner og kompetanse i det førebyggjande arbeidet . Alle skular i HFK skal ha ein kjentmann og kjentmannen skal bidra i utarbeiding av skulane sine handlingsplanar.			
4. Sikre at skulane involverer helsesøster og dei kommunale helsetenestene i rusførebyggande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kummunen sitt helsefremjande og førebyggande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste.	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide retningslinjer for skulane sitt arbeid med handlingsplanar som sikrar involvering av helsesøster og kommunale helsetenester, jf. Tiltak punkt 1. - 	Mars - juni	Fylkesdirektør opplæring	Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar
5. Utarbeide retningslinjer for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidsparna riar i det rusførebyggande arbeidet.	<ul style="list-style-type: none"> - Pålegg skulane å gjennomføre Kjentmannprogrammet innan 2016, og krav om å delta i nettverk saman med andre skular i fylkeskommunen som oppfølging av kursrekka. - Halde fram forpliktande samarbeid i SLT nettverket. - Utarbeide rettleiar for 	2015-2016 Des.2016	Fylkesdirektør opplæring	Per januar 2016 er det 26 deltakarar frå 18 av dei vidaregåande skulane er i gang med skolering av kjentmann på skulen. Dette kravet vil gå inn som del av nye retningslinjer frå hausten 2016. Fylkesdirektør opplæring er representert i

	samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og andre relevante samarbeidspartnarar			styringsgruppa for SLT og skulane deltek i SLT arbeid i bydelane.
6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggande arbeid i skulen.	Denne tilrådinga vil gå inn som del av Nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid i dei vidaregåande skulane, jf. punkt 1.	Mars- juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	Oppstart mars 2016
7. Laga handlingsplan innan 01.03.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgje opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.	Utarbeide oversikt til kontrollutvalet som viser tiltak og status for oppfølging av tilrådingar i revisjonsrapport.		Fylkesdirektør opplæring	Levert 01.03.16
8. Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorganisasjonen i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplanen	Etablere referansegruppe for utarbeiding av retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane i HFK. Representantar frå Ungdommens fylkesting og Elevorganisasjonen i Hordaland vert invitert til å delta i referansegruppa som skal ha ha ein rådgjevande funksjon.	Mars 2016	Fylkesdirektør opplæring	Politisk sak om retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane skal meldast til Ungdommens fylkesutval 13.05. Saka skal til handsaming i OPHE i juni og til kontrollutvalet 21.06.16